

Η Θεσμική αλλαγή
Το πλαίσιο της υιοθεσίας
Στόχοι και μεθοδολογία της εκπαίδευσης υποψήφιων θετών γονέων
Προσδοκώμενα αποτελέσματα

«Ένα σπίτι για κάθε παιδί»

Εισαγωγή

Το παρόν εκπαιδευτικό εγχειρίδιο απευθύνεται σε όλους όσους θα επιθυμούσαν να υιοθετήσουν ένα παιδί και έχει ως σκοπό να τους εισάγει σε βασικά ζητήματα, που αφορούν τόσο την υιοθεσία όσο και την ανάπτυξη και τα δικαιώματα των παιδιών, έτσι ώστε να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι για το νέο ρόλο που θα ήθελαν να αναλάβουν.

Στο πλαίσιο του εγχειριδίου αλλά και του προγράμματος εκπαίδευσης που το συνοδεύει, θα συζητηθούν θέματα που αφορούν τον χάρτη των δικαιωμάτων των παιδιών, το θεσμικό πλαίσιο προστασίας των ανηλίκων στην Ελλάδα και στην ΕΕ αλλά και τα διαδικαστικά και νομικά θέματα που συνοδεύουν την υιοθεσία. Πέραν όμως αυτών, ζητήματα που αφορούν τα προσωπικά κίνητρα και τις προσδοκίες των υποψήφιων θετών γονέων αλλά και οι στάσεις, οι αντιλήψεις και ενδεχομένως οι προκαταλήψεις σε σχέση με το θεσμό της υιοθεσίας και την ανατροφή των παιδιών συζητούνται εκτενώς.

Ένα άλλο σημαντικό κεφάλαιο στο οποίο εστιάζει το εγχειρίδιο αφορά τις ιδιαίτερες ανάγκες των παιδιών προς υιοθεσία. Οι αντιξοότητες στη ζωή της φυσικής οικογένειας και οι επιπτώσεις τους για γονείς και παιδιά αναλύονται σε συνδυασμό με την ανάπτυξη των μηχανισμών προστασίας, ψυχικής ανθεκτικότητας και ανάκαμψης.

Παράλληλα, έμφαση δίνεται στα στάδια σωματικής και ψυχικής ανάπτυξης των παιδιών έτσι ώστε να είναι σε θέση οι θετοί γονείς να κατανοούν και να διαφοροποιούν τις φυσιολογικές αναπτυξιακές αλλαγές από συμπτώματα που μπορεί να σχετίζονται με δυσλειτουργικές συμπεριφορές ιδιαίτερα κατά την εφηβεία. Έμφαση δίνεται επίσης στην προσαρμογή στη σχέση και ανάπτυξη ψυχικού δεσμού με το παιδί αλλά και στην κατανόηση και αποδοχή της διαφορετικότητας.

Το δικαίωμα του παιδιού στην ενημέρωση για την προέλευσή του και την υιοθεσία, επίσης αποτελούν σημαντικά κεφάλαια τα οποία σχετίζονται τόσο με ζητήματα ταυτότητας στην υιοθεσία όσο και με τα δικαιώματα των παιδιών. Παράλληλη αναφορά γίνεται και σε θέματα πρόσβασης σε εξειδικευμένες υπηρεσίες μετά την υιοθεσία αλλά και στη φροντίδα παιδιών με αυξημένες ανάγκες στην υγεία, αναπηρία καθώς και παιδιών με εμπειρία κακοποίησης. Τέλος, αναλύονται διαπολιτισμικά ζητήματα που απασχολούν τις σύγχρονες κοινωνίες και πολλές φορές αποτελούν πεδίο συζητήσεων αλλά και κριτικού στοχασμού επί των πρότερων δυσλειτουργικών παραδοχών.

Το εγχειρίδιο διαφοροποιεί επίσης ανάμεσα στα είδη παιδικής φροντίδας και προστασίας που σήμερα είναι αποδεκτά σε σχέση με το παρελθόν, καθώς καθίστανται ευρέως γνωστές πλέον οι επιπτώσεις της ιδρυματοποίησης στα παιδιά που καταλήγουν σε ιδρύματα παιδικής προστασίας και παραμένουν εκεί για μακρύ χρονικό διάστημα.

Η υιοθεσία ως θεσμός έρχεται να επιλύσει μεταξύ άλλων, ένα πολύ σημαντικό ζήτημα κατά την ανατροφή των παιδιών, που αφορά τον κίνδυνο του ιδρυματισμού καθώς όπως έχει πλέον καταστεί σαφές από αρκετές μελέτες, σχεδόν τα $\frac{3}{4}$ των παιδιών που είναι σε ιδρύματα αντιμετωπίζουν δυσκολί-

ες στην ανάπτυξη των βασικών δεξιοτήτων οργάνωσης, ενώ αισθάνονται ανασφάλεια με αποτέλεσμα να δυσκολεύονται να δημιουργήσουν σταθερές και μακρόχρονες σχέσεις. Αρκετά μάλιστα παιδιά δυσκολεύονται να αναπτύξουν βαθύτερες σχέσεις και συναισθηματικούς δεσμούς με το προσωπικό των ιδρυμάτων, καθώς τα πρόσωπα που διεκπεραιώνουν τη φροντίδα τους συχνά εναλλάσσονται λειτουργώντας στα στενά όρια ενός εργασιακού ρόλου που απαιτεί τη διεκπεραίωση συγκεκριμένων εργασιών. Επιπλέον, παιδιά που μεγαλώνουν σε ιδρύματα έχουν σαφώς λιγότερα ερεθίσματα και εμπειρίες, που είναι αναγκαίες σε αυτή την αναπτυξιακή φάση της ζωής του ανθρώπου και που σχετίζονται με την κανονική ζωή, σε σχέση με άλλους συνομηλίκους τους.

Η έκθεση σε πολλά και ποικίλα ερεθίσματα και η επαφή με το εξωτερικό περιβάλλον είναι απαραίτητη για όλα τα παιδιά προκειμένου να επιτευχθεί μία φυσιολογική ανάπτυξη. Ωστόσο, τα παιδιά στα ιδρύματα περνούν τον περισσότερο χρόνο τους μονότονα, μέσα σε άδεια και ψυχρά κτήρια, έχοντας μικρή αλληλεπίδραση με το εξωτερικό περιβάλλον αλλά και δυσκολίες στην ανάπτυξη των απαραίτητων για την ανατροφή ψυχικών δεσμών. Υπάρχουν μάλιστα μελέτες που έχουν δείξει ότι έξι μήνες σε ένα ορφανοτροφείο είναι αρκετοί για να αναπτυχθούν μακρόχρονα προβλήματα τόσο γνωστικής ανάπτυξης όσο και ψυχικής υγείας, απομόνωσης ή επιθετικότητας.

Συνεπώς, οι δομές κλειστής φροντίδας εμπεριέχουν αρκετούς κινδύνους και θα πρέπει να αποφεύγεται, όπου είναι εφικτό, η τοποθέτηση παιδιών εκεί και ιδιαίτερα για μακρό χρονικό διάστημα. Σειρά μελετών που δημοσιεύθηκαν σε επιστημονικά περιοδικά παιδιατρικής και παιδοψυχιατρικής σε διάστημα εκατό ετών και οι οποίες αφορούν παιδιά που μεγάλωσαν σε ορφανοτροφεία, ανέδειξε ότι τα παιδιά αυτά εκτός από τα προβλήματα που αφορούν στην σωματική ανάπτυξη και διατροφή καθώς και στη γνωστική, συναισθηματική και κοινωνική τους ανάπτυξη, αντιμετωπίζουν επιπλέον κινδύνους για σωματική ή/και σεξουαλική κακοποίηση καθώς δεν υπάρχει συχνά το απαραίτητο δίκτυο προστασίας που θα προφύλασσε από την έκθεση σε ακραίες συμπεριφορές ενηλίκων. Βρέφη και παιδιά που μεγαλώνουν σε ιδρύματα, είναι επίσης ιδιαίτερα ευάλωτα σε ιατρικά και ψυχοκοινωνικά προβλήματα ακόμη και όταν παραμένουν σε ένα ίδρυμα, για σχετικά μικρό χρονικό διάστημα. Η μακρόχρονη παραμονή παιδιών και εφήβων σε κλειστά ιδρύματα, συνδέεται επίσης και με σοβαρά ψυχιατρικά προβλήματα αλλά και με χρόνιο άγχος, το οποίο οφείλεται κυρίως στις συνθήκες ανατροφής σε ένα μη-κανονικό ή/και συχνά ακραίο περιβάλλον. Το άγχος προκαλείται ακόμη και στα βρέφη καθώς η παρεχόμενη φροντίδα συχνά στερείται ευαισθησίας, ζεστασίας και σταθερότητας. Το χρόνιο στρες που γίνεται βίωμα σε αυτή την αναπτυξιακή φάση συνδέεται και με μία σειρά άλλων αναπτυξιακών προβλημάτων αλλά ακόμη και με χαμηλό ανοσοποιητικό και με σειρά προβλημάτων υγείας. Επίσης σχετίζεται με την κακή σχολική επίδοση, αίσθημα απόρριψης, αλλά και με περιορισμένο έλεγχο των συναισθημάτων.

Η υιοθεσία φαίνεται να αποτελεί την καλύτερη πρακτική για την αποκατάσταση των παραπάνω προβλημάτων και τη διασφάλιση της δημιουργίας ενός οικογενειακού προτύπου που θα συντελέσει στην ομαλή ανάπτυξη των παιδιών που για διάφορους λόγους έχουν τοποθετηθεί σε φορείς παιδικής προστασίας.

Αρκετές μελέτες έχουν ερευνήσει τα οφέλη της υιοθεσίας. Μερικές από αυτές έχουν αναδείξει ότι παιδιά που είναι σε υιοθεσία εμφανίζουν περισσότερες θετικές συμπεριφορές σε σχέση ακόμη και με παιδιά που μπορεί να έχουν επανασυνδεθεί με τους βιολογικούς γονείς. Σύμφωνα δε με άλλη μελέτη επιβεβαιώνονται τα πλεονεκτήματα της υιοθεσίας ως προς τα υψηλότερα επίπεδα συναισθηματικής ασφάλειας, την αίσθηση του ανήκειν και την γενικότερη ευημερία των υιοθετημένων παιδιών, ενώ θετικά αποτελέσματα αναδεικνύει μελέτη και ως προς τη διαμόρφωση της ταυτότητας, την ανάπτυξη ψυχικού δεσμού με τους θετούς γονείς, την ψυχική υγεία των παιδιών και τη λειτουργία της οικογένειας (Howard et al., 2004).

Επιπλέον, παρά τα ζητήματα προσαρμογής των παιδιών στη θετή οικογένεια, σχετικές έρευνες δείχνουν ότι πάνω από το 90% των θετών γονέων δηλώνουν ικανοποιημένοι από την εμπειρία της υιοθεσίας, με το 93%-95% μάλιστα των θετών γονέων να δηλώνουν ότι θα υιοθετούσαν και πάλι το ίδιο παιδί έπειτα από την εμπειρία που είχαν μαζί του (Howard et al., 2004).

Η Θεσμική αλλαγή

Στη Ελλάδα, η διαδικασία της υιοθεσίας ενός παιδιού από ένα ίδρυμα παιδικής προστασίας, υπήρξε ιδιαίτερα μακρόχρονη και απαιτητική. Ο πρόσφατος Νόμος 4538/2018 για την Αναδοχή και την Υιοθεσία, βελτιώνει σημαντικά τους θεσμούς παιδικής προστασίας και ενισχύει τη μέριμνα και την ιδιαίτερη φροντίδα εκ μέρους του κράτους μειώνοντας αισθητά το χρονικό όριο για την ολοκλήρωση των διαδικασιών της υιοθεσίας με την επίσπευση των διαδικασιών.

Προκειμένου να επιτευχθεί η υιοθεσία απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η εγγραφή των υποψηφίων που πληρούν τις κατά το νόμο προϋποθέσεις στο Ειδικό Μητρώο Υποψηφίων Θετών Γονέων (άρθρο 20, παρ. 2 του ν.4538/18). Για την ολοκλήρωση ωστόσο της εγγραφής προαπαιτούμενη είναι η επιτυχής ολοκλήρωση του ειδικού προγράμματος επιμόρφωσης/ εκπαίδευσης υποψηφίων θετών γονέων όπως έχει οριστεί στην 4489/11.10.2019 υπουργική απόφαση.

Το πρόγραμμα διάρκειας 30 ωρών, καλύπτει 6 θεματικές ενότητες που αναμένεται ότι θα βοηθήσουν τους υποψήφιους θετούς γονείς να ανταποκριθούν στις προκλήσεις της ανατροφής των παιδιών στη σύγχρονη εποχή αλλά και να αντιμετωπίσουν επαρκώς τα ιδιαίτερα θέματα που μπορεί να προκύψουν από την ειδική κατάσταση της υιοθεσίας. Στο σύνολο των ωρών περιλαμβάνεται και η αρχική δίωρη ομαδική ενημέρωση των ενδιαφερομένων.

Οι θεματικές ενότητες του προγράμματος περιλαμβάνουν τα εξής:

Θεματική Ενότητα Α: Ο χάρτης δικαιωμάτων των παιδιών. Το θεσμικό πλαίσιο προστασίας των ανηλίκων στην Ελλάδα και στην ΕΕ. Διαδικαστικά και νομικά θέματα.

Θεματική Ενότητα Β: Προσωπικά κίνητρα και προσδοκίες. Στάσεις, αντιλήψεις σε σχέση με το θεσμό της υιοθεσίας και την ανατροφή των παιδιών.

Θεματική Ενότητα Γ: Ιδιαίτερες ανάγκες παιδιών προς υιοθεσία. Οι αντιξοότητες στη ζωή της φυσικής οικογένειας και επιπτώσεις τους για γονείς και παιδιά. Μηχανισμοί προστασίας, ψυχικής ανθεκτικότητας και ανάκαμψης.

Θεματική Ενότητα Δ: Στάδια σωματικής και ψυχικής ανάπτυξης των παιδιών. Προσαρμογή στη σχέση και ανάπτυξη ψυχικού δεσμού με το παιδί. Αποδοχή της διαφορετικότητας.

Θεματική Ενότητα Ε: Το δικαίωμα του παιδιού στην ενημέρωση για την προέλευση του και την υιοθεσία. Ζητήματα ταυτότητας στην υιοθεσία. Πρόσβαση σε εξειδικευμένες υπηρεσίες μετά την υιοθεσία.

Θεματική Ενότητα ΣΤ: Φροντίδα παιδιών με αυξημένες ανάγκες στην υγεία, αναπηρία, με εμπειρία κακοποίησης κ.λπ. Διαπολιτισμικά ζητήματα.

Εν κατακλείδι, η εκπαίδευση βασίζεται σε κάποιες βασικές αρχές αλλά και παραδοχές αναφορικά με τις ανάγκες και τα δικαιώματα των παιδιών, καθώς και της δυναμικής του συστήματος της υιοθεσίας (Brodzinsky, 2008). Οι αρχές αυτές περιλαμβάνουν τα παρακάτω:

- Όλα τα παιδιά έχουν το δικαίωμα σε μια στοργική και μόνιμη οικογένεια.
- Όταν τα παιδιά δεν μπορούν να ζήσουν με την βιολογική τους οικογένεια, η υιοθεσία είναι ένα θετικό μέτρο για την διασφάλιση της σωματικής και συναισθηματικής τους ευημερίας.
- Η υιοθεσία είναι μία διά βίου εμπειρία που δύναται να επηρεάσει όλα τα μέλη της οικογένειας σε όλα τα στάδια ανάπτυξης.
- Η υιοθεσία περιλαμβάνει τη σύνδεση του παιδιού με τουλάχιστον δύο οικογένειες.
- Η ανατροφή ενός παιδιού σε μια θετή οικογένεια διαφέρει από αυτή στη βιολογική οικογένεια και μπορεί να είναι πιο περίπλοκη.
- Η υιοθεσία σχετίζεται με μοναδικές προκλήσεις στην ανατροφή των παιδιών.
- Η υιοθεσία συνδέεται με την εμπειρία της απώλειας, που πρέπει να γίνει κατανοητή, αποδεκτή και σεβαστή.
- Η απώλεια και η θλίψη στην υιοθεσία είναι φυσιολογικές διεργασίες.
- Τα υιοθετημένα παιδιά έχουν το δικαίωμα να γνωρίζουν την καταγωγή και την προέλευση τους καθώς και λεπτομέρειες για τις συνθήκες της υιοθεσίας τους.
- Ο σεβασμός για την βιολογική οικογένεια του παιδιού είναι σημαντικός για την συναισθηματική του ευεξία.
- Τα μέλη της βιολογικής οικογένειας θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως δυνητικοί πόροι.
- Τα παιδιά έχουν δικαίωμα για την ουσιαστική σχέση με την φυλετική ή πολιτιστική τους προέλευση και έχουν δικαίωμα να υπερηφανεύονται για την κληρονομιά τους.
- Η ρεαλιστική άποψη για την υιοθεσία είναι δείγμα υπευθυνότητας των θετών γονέων.

- Οι φορείς ή τα άτομα που συμμετέχουν στις διαδικασίες της υιοθεσίας έχουν δεοντολογική και επαγγελματική ευθύνη να διασφαλίσουν ότι οι γονείς είναι προετοιμασμένοι και εκπαιδευμένοι για την ανάληψη του ρόλου τους.

Το πλαίσιο της υιοθεσίας

Η έννοια της υιοθεσίας αναφέρεται στην νομική πράξη βάσει της οποίας δημιουργείται μεταξύ δύο προσώπων η έννομη σχέση γονέα και τέκνου. Πρόκειται δηλαδή για την πράξη βάσει της οποίας η φροντίδα ενός παιδιού που προέρχεται από άλλους γονείς αναλαμβάνεται από ένα άλλο πρόσωπο, που δεν είναι το ίδιο, ο βιολογικός του γονέας. Η πρόθεση της ανάληψης της φροντίδας εμπεριέχει και την παροχή σταθερότητας και μονιμότητας σε παιδιά που αντιμετωπίζουν πρώιμες αντιξοότητες (Palacios et al., 2019).

Ένας από τους σημαντικότερους θεσμούς της κρατικής παιδικής προστασίας είναι η υιοθεσία. Η υιοθεσία αποσκοπεί στην οικογενειακή και κοινωνική αποκατάσταση των παιδιών που χρήζουν της μέριμνας της πολιτείας. Ως θεσμός, έχει μάλιστα χαμηλό κόστος για το κράτος, που σύμφωνα με ορισμένες μελέτες είναι το ήμισυ του κόστους της μακροχρόνιας παιδικής φροντίδας για παιδιά των οποίων η επιμέλεια έχει στερηθεί από τους βιολογικούς τους γονείς. Παράλληλα, τα οφέλη για τα παιδιά αυτά είναι πολλαπλά και όπως έχει αποδειχθεί επιστημονικώς καλύπτουν διάφορους τομείς της σωματικής και συναισθηματικής τους ανάπτυξης (Eschelbach Hansen, 2007).

Η υιοθεσία προτείνεται ως σαφώς καλύτερος θεσμός από την παραμονή των παιδιών σε φορείς παιδικής προστασίας καθώς η σχέση που θα αναπτυχθεί ανάμεσα στους θετούς γονείς και στο παιδί και η αίσθηση της οικογενειακής θαλωρής αναμένεται ότι θα συντελέσουν στην ομαλή ανάπτυξη των παιδιών και στην αίσθηση συναισθηματικής ασφάλειας. Η σχέση αυτή ωστόσο είναι σημαντικό να διέπεται από την αρχή από ειλικρίνεια και αμοιβαία εμπιστοσύνη, έτσι ώστε να χτιστούν ουσιαστικά γερά θεμέλια για την ανάπτυξη ενός υγιούς οικογενειακού δεσμού. Αντίθετα, η παραμονή παιδιών σε ιδρύματα, σύμφωνα με διάφορες έρευνες, προκαλεί δυσμενείς συνέπειες στην ανάπτυξη τους αλλά και στην ανάπτυξη ψυχικών δεσμών. Ωστόσο, οι αρνητικές συνέπειες είναι αναστρέψιμες σε παιδιά που έχουν τοποθετηθεί σε θετή οικογένεια καθώς τα οφέλη της υιοθεσίας μπορεί να αποβούν ιδιαίτερα σημαντικά (Palacios & Brodzinsky, 2010).

Ο πρόσφατος Νόμος 4538/2018 μπορεί να συμβάλλει στην μείωση της παραμονής των παιδιών σε φορείς παιδικής προστασίας και ως επακόλουθο στην μείωση των δυσμενών συνεπειών αυτής της παραμονής μέσα από την διαδικασία της υιοθεσίας. Όσοι επιθυμούν λοιπόν να υιοθετήσουν παιδί μπορούν να εγγραφούν στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Θετών Γονέων. Ο ανωτέρω Νόμος, δίνει τη δυνατότητα να καταρτιστεί ένα Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Θετών Γονέων από το Ε.Κ.Κ.Α., στο οποίο οι υποψήφιοι θετοί γονείς μπορούν να εγγραφούν υποβάλλοντας σχετική αίτηση. Για την βεβαίωση της καταλληλότητας των υποψηφίων θετών γονέων διενεργείται κοινωνική έρευνα από την αρμόδια κοινωνική υπηρεσία.

Όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 21 του ν. 4538/2018, το Ε.Κ.Κ.Α. τηρεί Εθνικό Μητρώο Υιοθεσιών στο οποίο εισάγονται τα στοιχεία του υιοθετούμενου ανηλίκου, τα στοιχεία των φυσικών γονέων και τα στοιχεία των θετών γονέων. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ολοκλήρωση της εγγραφής των υποψήφιων θετών γονέων στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Θετών Γονέων είναι η επιτυχής παρακολούθηση του ειδικού προγράμματος εκπαίδευσης, που όπως ορίζεται στο άρθρο 24 παρέχεται από εξειδικευμένους επιστήμονες που ορίζει η αρμόδια κοινωνική υπηρεσία, ιδίως νομικούς, ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς.

Η κατάλληλη προετοιμασία των υποψήφιων θετών γονέων δια μέσου της εκπαίδευσης και της υποστήριξης που θα λάβουν, διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην σταθερότητα της υιοθεσίας και στην μακροχρόνια συναισθηματική ευημερία όλης της οικογένειας (Brodzinsky, 2008). Εξάλλου, σχετικές μελέτες δείχνουν ότι οικογένειες που έλαβαν υποστηρικτικές υπηρεσίες ως προς την υιοθεσία βοηθήθηκαν ουσιαστικά ώστε να ανταπεξέλθουν στις προκλήσεις και στις δυσκολίες του ρόλου τους, να κατανοήσουν καλύτερα τις συμπεριφορές των παιδιών και να ανταπεξέλθουν στην κάλυψη των αναγκών τους (Zosky et al., 2005).

Στόχοι και μεθοδολογία της εκπαίδευσης υποψήφιων θετών γονέων

Στόχος του προγράμματος είναι η κατάλληλη προετοιμασία των υποψηφίων θετών γονέων ώστε να κατανοήσουν σημαντικά ζητήματα που σχετίζονται με την ανατροφή βρεφών, παιδιών και εφήβων, ηλικίας από 0-18 ετών και να προετοιμαστούν κατάλληλα για την αντιμετώπιση κάθε θέματος που μπορεί να προκύψει και που μπορεί να σχετίζεται με την υιοθεσία.

Η εκπαίδευση απευθύνεται σε όλα τα σχήματα υποψήφιων θετών γονέων που πληρούν τις κατά νόμο προϋποθέσεις της υιοθεσίας, έχουν κριθεί κατάλληλοι από το φορέα εποπτείας και έχουν εγγραφεί στο Ειδικό Μητρώο Υποψήφιων Θετών Γονέων (άρθρο 20, παρ. 2 του ν.4538/18).

Η χρονική διάρκεια των προγραμμάτων επιμόρφωσης ανέρχεται σε 30 ώρες, που θα υλοποιηθούν σε διάστημα 5-8 συναντήσεων και θα ακολουθούν την μεθοδολογία της εκπαίδευσης ενηλίκων.

Η εκπαίδευση θα στηρίζεται εκτός από διαλέξεις, σε εργασία σε μικρές ομάδες, ανάλυση περιστατικών, παιχνίδια ρόλων, προβολή ταινιών με συναφές περιεχόμενο και αξιοποίηση μορφών τέχνης, μαρτυριών και εμπειριών. Στόχος του προγράμματος αυτού, είναι να αποκτήσουν οι Υποψήφιοι Θετοί Γονείς μέσα από βιωματικές δράσεις, εφόδια για τον ιδιαίτερο ρόλο που καλούνται να αναλάβουν.

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Σύμφωνα με την 4489/1 1.10.2018 υπουργική απόφαση, αναφορικά με τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, με την ολοκλήρωση του προγράμματος, οι υποψήφιοι θετοί γονείς αναμένεται να έχουν κατανοήσει:

- α)** τα κατοχυρωμένα από το Σύνταγμα και τις Διεθνείς Συμβάσεις δικαιώματα κάθε παιδιού ανεξάρτητα από φυλή, φύλο, σωματική ή διανοητική κατάσταση,
- β)** τα κίνητρα και την ετοιμότητά τους για την ανάληψη του νέου ρόλου καθώς και τα ιδιαίτερα ζητήματα που συνεπάγεται η υιοθεσία,
- γ)** το δικαίωμα της ενημέρωσης του παιδιού για την υιοθεσία του και τα ζητήματα ταυτότητας και μελλοντικής αναζήτησης των ριζών του,
- δ)** τους τρόπους ενθάρρυνσης της έκφρασης των συναισθημάτων και της θετικής αντιμετώπισης τόσο αυτών όσο και τυχόν συμπεριφορών ανασφάλειας ή/και φόβου που προκαλεί η προσαρμογή στο νέο περιβάλλον,
- ε)** τους τρόπους δημιουργίας και διατήρησης θετικού και ασφαλούς οικογενειακού κλίματος, και την κατάλληλη προετοιμασία αυτών ώστε να μπορούν να καλύψουν τα πρόσθετα ερωτήματα του παιδιού για την προέλευσή του και τα σημαντικά γεγονότα της ζωής του.

Βιβλιογραφία

- Brodzinsky, D. (2008). Adoptive Parent Preparation Project. Phase 1 : Meeting the mental health and developmental needs of adopted children. Policy & Practice Perspective. Available at: https://adoptioninstitute.org/old/publications/2008_02_Parent_Preparation.pdf
- Eschelbach Hansen, M. (2007). The Value of Adoption. *Adoption Quarterly*, 10(2): 65-87.
- Howard, J., Smith, S. & Ryan, S. (2004). A Comparative Study of Child Welfare Adoptions with Other Types of Adopted Children and Birth Children. *Adoption Quarterly*, 7(3): 1-30.
- Palacios, J. & Brodzinsky, D. (2010). Adoption research: Trends, topics, outcomes. *International Journal of Behavioral Development*, 34(3): 270–284.
- Palacios, J., Rolock, N., Selwyn, J. & Barbosa-Ducharne, M. (2019). Adoption Breakdown: Concept, Research, and Implications. *Research on Social Work Practice*, Vol. 29(2): 130-142.
- Zosky D.L., Howard, J., Livingston Smith, S., Howard, A. & Shelvin, K. (2005). Investing in Adoptive Families. *Adoption Quarterly*, 8(3): 1-23.